16 Jaar, No. 41. 's HERTOGENBOSCH. Dingsdag 2 April 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad. . ƒ 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ITALIE.

Volgens brieven uit Napels van 18 Maart ge-dagteekend, is in Kalabrie een opstand uitgebarsten en is het paleis van den burgerlijken bevelhebber alsmede de kasernen van Kosenza door het volk aangetast geworden.

Men vocht in de straten onder het geroep van: Weg met de regering! leve de vrijheid.

Van weerszijden telt men eenige dooden en vele gekwetsten. Onder de eersten een kapitein en een onder-officier van het garnizoen.

Bij ontvangst dezer berigten zijn door het gouvernement onverwijld troepen naar alle rigtingen afgezonden om het oproer te bedwingen, en heeft het eskader bevel bekomen om de kusten van het koningrijk te bewaken.

Deze tijdingen hebben te Napels groote ongerustheid verwekt. De fondsen welke zich met moeite van eenen onlangs gekregen schok herstelden, hebben eene nieuwe gevoelige daling ondergaan.

De armoede in de land-provincien, gaat alle denkbeelden te boven.

TURKYE.

De laatste berigten uit de hoofdstad behelzen, dat het geschil tusschen de verhevene Porte en de gezanten van Frankrijk en Engeland ontstaan nog niet is geëindigd. Deze laatsten schijnen hunne vorderingen in te korten, en men is zelfs van het denkbeeld niet verwijderd, dat zij ze het zullen opgeven. Eene dergelijke zwakheid ware echter doodelijk voor hunnen invloed. Overigens is het meer dan waarschijnlijk dat die zoo veel gerucht gemaakt hebbende twist, door wederkeerige inwilligingen, bijgelegd wordt.

RUSLAND.

Het bevestigt zich dat de Russen, sedert eenigen tijd, verscheidene gevoelige nederlagen in Cirkassie hebben geleden. Het is Schamijl, die door de Cirkassiërs als eenen gods gezant vereerd wordt, met behulp van onderscheidene stammen, welke hij tot zijne partij had overgehaald, gelukt, zich van het gansche noordelijk deel van Daghestan meester te maken. De bezettingen der bemeesterde plaatsen werden allen over den kling gejaagd. De infanterie van het Russische operatie-leger is honderd vier en twintig bataillons sterk.

BEIJEREN.

De Staten-Generaal hadden in hunne laatste zitting aan den koning, de hervorming der hier te lande bestaande wetgeving verzocht. Aan dit verzoek heeft Z. M. thans voldaan. Hoogstdezelve heeft eene kommissie benoemd ter herziening van het burgerlijk wetboek, het wetboek van Strafregt en van koophandel. Het fransche wetboek, hetwelk zoo als men weet, in Rijn-Beijeren van kracht is, zal geene verandering ondergaan. De Staten hebben het behoud en de handhaving van hetzelve vurig gevraagd, dewijl het geheel met den geest der bevolking overeenkomt.

De Beijersche regering onderhandelt op dit oogenblik, uit naam van Griekenland, met het huis Rotschild over eene leening van drie milioen drachmen. De goede uitslag dier onderhandelingen is bijna zeker.

ENGELAND.

Lord Camoys, pair van Engeland heeft den 13 Maart aan Koningin Victoria omringd van haren hofstoet en in eene plegtige audientie het verzoekschrift van de Katholijken des rijks aangeboden, die zich beklagen over de willekeurige en wederregtelijke middelen door het openbaar ministerie tegen de Katholijke gezworenen in staatkundige processen gebezigd.

Dit stuk vormde een rol van 558 voet lengte, en was met ongeveer 500,000 naamteekeningen bedekt.

— De heer Scot Murray, lid van de kamer der Gemeenten, heeft het Katholijk geloof omhelsd. Hij volbragt zijne studien aan de Universiteit van Oxford, onder de leiding van den heer Neuman en is thans de achttiende kweekeling van dien Anglikaanschen hoogleeraar, die tot het Katholijk Geloof is overgegaan. Hij behoort tot de partij van het *jonge Engeland*, welke onder de leiding van lord John Manners, van den heer d'Israeli en andere leden van het parlement, met eene levendige sympathie voor de vrijheid der Kerk bezield is.

— Het geschiedkundig genootschap van de hoogeschool van Kambridge heeft over de opheffing der kloosters in Engeland beraadslaagd. De Vergadering, *uitsluitend uit Anglikanen zamengesteld*, heeft na eene langdurige beraadslaging met eene meerderheid van 88 tegen 60 stemmen, het volgende besluit genomen:

» De opheffing der kloosters door Hendrik VIII, » is voor het land eene daad van wreedheid en » ongeluk geweest, en de tegenwoordige omstan» digheden vorderen gebiedend de herstelling van » gelijksoortige inrigtingen. »

LONDEN den 27 Maart.

H. M. de Koningin der Belgen is gisteren, aan boord der stoomboot Princes Alice, na een zeer voorspoedigen overtogt van naauwelijks tien uren, te Woolwich gearriveerd, en heeft, met haar gevolg, de reis naar Londen onverwijld voortgezet, waar zij, in het paleis van Buckingham, door koningin Victoria en prins Albert, is ontvangen.

Het vertrek van prins Albert uit Engeland, om zijne doorluchtige bloedverwanten in Gotha te gaan bezoeken, zou op morgen bepaald zijn, en Z. K. H. zich te Woolwich inschepen. Hoogstdeszelfs afwezigheid zal zoo kort mogelijk wezen, en hij denkelijk reeds den 10 of 11den der volgende maand hier zijn teruggekeerd.

SPANJE.

Maria Christina heeft den 23 hare luisterrijke intrede in Madrid gedaan, en is door de bevolking met onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27 Maart.

— De officieren der in en rondom Parijs in bezetting liggende legerkorpsen hebben bevel ontvangen, niet toe te laten, dat hunne onderhoorige manschappen aan de inteekening op den eerdegen voor den heer Dupetit-Thouars deelnemen.

Een dagblad meent dat de heer Martin du Nord tot Pair van Frankrijk en president van de Kamer bij het Hof van Kassatie zal worden benoemd. Als minister van justitie en eeredienst zou hij alsdan door den heer Dumon vervangen worden, die de portefeuille van publieke werken aan den graaf Daru, den president der hoofdkommissie over de spoorwegen, zou afstaan.

Langs buitengewonen weg hebben wij vernomen dat de Koning van Griekenland, den 11 Maart, de door de Volks-Vertegenwoordiging vastgestelde Grondwet heeft aangenomen en geteekend.

— Het berigt der terugroeping en vervanging van den admiraal Dupetit-Thouars, is thans officieel. In den *Moniteur* leest men desaangaande: » Bij » Koninklijk besluit gedagteekend 3 Maart 1844, is » op het deswegens door den Minister van Marine » en Kolonien gedane rapport, de admiraal Laplace, » benoemd tot bevelhebber der station van de » Antilles, in vervanging van den admiraal de » Moges; en de admiraal Hamelin tot bevelhebber » der station van Oceanie en der westelijke kust, » in vervanging van den admiraal Dupetit- » Thouars.

Het is opmerkelijk, dat dit besluit, ofschoon reeds sedert meer dan drie weken genomen, nu eerst wordt bekend gemaakt.

— De door de Kommissie der pairs-kamer in het ontwerp van den heer Villemain gemaakte wijzigingen zijn de volgende:

De aanstelling van eenen opperster raad van onderwijs, zamengesteld *uit eenen bisschop door den Koning te benoemen*, uit de voorzitters van het hof van Kassatie en van het Koninklijk Geregtshof van Parijs, uit de voorzitters en ondervoorzitters der beide kamers, en uit eenige andere hooge ambtenaren.

Deze bepaling, zegt *L'Univers* komt oppervlakkig nog al aannemelijk voor; doch zoodra men de opgedragen werkzaamheden van dit nieuwe ligchaam zal kennen, zal men weldra de overtuiging erlangen, dat dit voordeel ijdel is. De raad zou namelijk uitsluitend bestemd wezen om uitspraak te doen in de gevallen van schorsing van gevestigde inrigtingen, en deze gevallen hebben zich nog niet voorgedaan sedert het openbare onderwijs-stelsel in Frankrijk ingevoerd is.

Daarenboven stelt men voor de voorregten bij het ontwerp aan de kleine Seminarien toegekend in te trekken, en worden deze aan eenen dwang onderworpen, welke slechts in het brein van onverdraagzame aanhangers der Universiteit kan opkomen, aan vrije instellingen op te leggen.

De overige veranderingen in het wets-ontwerp voorgesteld, loopen slechts over onderwerpen van geheel ondergeschikt belang.

Den 10 of 15 April zal de lezing van dit rapport, en den 20 of 25 de beraadslagingen plaats hebben. Men zegt dat talrijke sprekers zich over dit onderwerp zullen laten hooren.

— Mgr. de bisschop van Marseille heeft aan den Koning, aan den Staadsraad en aan de Wetgevende kamers een protest tegen het aanhangig wetsontwerp op het lager onderwijs ingediend. De Kon-

voogd zegt, zich reeds vroeger tot den Koning en de minister van eeredienst gewend te hebben, om voor de Katholijken, vrijheid in de keuze van onderwijzers voor de opvoeding hunner kinderen te verwerven. »Voor allen, zegt hij er bij, had ik mijnen pligt als bisschop vervuld; en ik wachtte met geduld het oogenblik af, dat de regering in overeenstemming met de kamers aan mijne en mijner ambtgenooten wenschen zou voldoen; doch thans is de noodzakelijkheid om onze stemmen te verheffen, wederom daar. Sedert het bewuste ontwerp aan de kamer der pairs is aangeboden, rust op de bisschoppen van Fraukrijk eene heilige en strenge verpligting. Hun geweten dwingt hen, om zich met al hunne kracht tegen een ontwerp te verzetten, hetwelk ten doel heeft om het kwaad waartegen zij hebben geijverd te wettigen en te vergrooten.

Ook Mgr. de Bisschop van Perpignan heeft eene memorie in denzelfden geest ingediend.

Onderscheidene petitien op welke onder anderen de handteekeningen van 315 maires en stedelijke raden voorkomen zijn door den graaf de Montalembert aan de kamer der pairs aangeboden. In allen wordt met klem de vrijheid van onderwijs gevraagd.

— Te Brest wordt thans een stoomvaartuig gebouwd, welks prachtige inrigting alle verwachting moet te boven gaan. Dit stoomschip zou bestemd zijn om de Koninklijke Familie in den aanstaanden zomer naar Engeland over te brengen.

— De verantwoordelijke uitgever van het dagblad *la Nation* is heden door het Hof van Assises der Seine tot zes maanden gevangenis en eene boete van 6000 franks veroordeeld. Thans bevinden zich nog zeven en twintig redakteurs en verantwoordelijke uitgevers van fransche dagbladen in de gevangenis, en sedert het jaar 1830 is door de dagbladen reeds 7,500,500 franks aan boeten betaald.

NEDERLAND

'S HERTOGENBOSCH 1 April. Men schrijft ons uit 's Gravenhage dat de leening juist niet vol is; maar dat men maatregelen zal nemen om die geheel aan te vullen. Er blijft dus geen twijfel over, of de gedwongene heffing zal zeker niet plaats hebben. Al hadden wij geene berigten, dan zoude de stand der beurs zulks waarborgen.

— Gisteren avond heeft de Zeer Eerwaardige Heer Spierings, professor en vice-regent van het seminarie te St. M. Gestel, de reeks van overwegingen gesloten, welke hij, gedurende den H. Vastentijd, in de parochie van St. Katharina, op verzoek van den ijverigen pastoor, met zooveel talent als zalving, over de 7 weeën van de H. Maagd Maria heeft voorgedragen. De zedigheid van den kundigen spreker is boven onzen lof verheven. Danken wij hem daarom slechts voor de uren van godsdienstige en zeden-verbeterende stichting, die hij de katholieken dezer stad onvermoeid heeft bezorgd, en die zij met geestdrift en met veel vrucht voortdurend hebben gevolgd.

— Wij vernemen met genoegen, dat de laatste dagen dezer H. week, de godvruchtige aandacht der katholieken onzer stad zal worden geboeid door de algemeene bekende welsprekenheid van pater Bernard, die in de hoofdkerk van den H. Joannes de geloovigen zal trachten voor te bereiden tot het heilige Paaschfeest.

AMSTERDAM 30 Maart

— Men verhaalde heden ter beurze algemeen, dat het bedrag der inschrijvingen in de leening van *f* 117,000,000, tot boven de *f* 100,000,000 was geklommen. Dit aanzienlijk cijfer, hetwelk iedere verwachting scheen te overtreffen, heeft te gunstiger op de prijzen onzer binnenl. fondsen gewerkt, daar men geloofde dat welligt middelen gevonden zouden kunnen worden, om het ontbrekende aan te vullen, en alzoo eene teregt gehate belasting te voorkomen. (*Handelsbl.*)

— Krachtens Koninklijk besluit van 12 Maart 1844, n°. 61, zijn, bij Resolutie des Ministers van Financien van 20 Maart jl., n°. 47, tot bestendige en tot plaatsvervangende leden van de Kommissien van voorloopig en van eind-onderzoek, ingesteld bij artikel 61 tot en met 68 der Wet van 6 Maart 1844, n°. 14, benoemd, de navolgende personen:

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Bestendig lid.	Plaatsvervangend lid.
Kanton 's Hertogenbosch.	
L. W. J. Marggraff, kantonregter te *'s Bosch.*	Mr. A. F. X. Luyben, plaatsvervangend kantonregter te 's Bosch.
Kanton Oss.	
J. van Ghert, kantonregter te Oss.	H. G. Hermans, plaatsvervangend kantonregter te Oss.
Kanton Heusden.	
J. Vreede, kantonregter te Heusden.	M. P. M[illegible], plaatsvervangend kantonregter te Heusden.
Kanton Boxtel.	
H. B. Martini van Geffen, kantonregter te Boxtel.	Jhr. G. van Berensteijn, plaatsvervangend kantonregter te Boxtel.
Kanton Waalwijk.	
J. Gerris, kantonregter te Waalwijk.	H. J. Lennaarts, plaatsvervangend kantonregter te Waalwijk.
Kanton Veghel.	
M. C. Mosgik, kantonregter te Veghel.	J. Manders, plaatsvervangend kantonregter te Veghel.
Kanton Boxmeer.	
H. S. van Hien, kantonregter te Boxmeer.	Mr. J. A. M. W. Verheijen van Estveld, plaatsvervangend kantonregter te Boxmeer.
Kanton Eindhoven.	
B. J. L. Verster, kantonregter te Eindhoven.	J. F. van der Heijde, plaatsvervangend kantonregter te Eindhoven.
Kanton Asten.	
J. G. Frencken, kantonregter te Asten.	C. M. van der Goes, plaatsvervangend kantonregter te Asten.
Kanton Helmond.	
L. Verheijen, kantonregter te Helmond.	F. Timmermans, plaatsvervangend kantonregter te Helmond.
Kanton Oirschot.	
W. F. Guljé, kantonregter te Oirschot.	J. Sohngen, plaatsvervangend kantonregter te Oirschot.
Kanton Breda.	
P. L. Faes, kantonregter te Breda.	Mr. F. J. Jespers, plaatsvervangend kantonregter te Breda.
Kanton Ginneken.	
J. J. Middelaer, kantonregter te Ginneken.	A. H. Clarion, plaatsvervangend kantonregter te Ginneken.
Kanton Oosterhout.	
J. J. van den Ouwelant, kantonregter te Oosterhout.	B. Lukwel, plaatsvervangend kantonregter te Oosterhout.
Kanton Oudenbosch.	
W. J. Heerma van Voss, kantonregter te Oudenbosch.	P. M. van Dam, plaatsvervangend kantonregter te Oudenbosch.
Kanton Zevenbergen.	
H. Huijlman, kantonregter te Zevenbergen.	J. Damen Chz., plaatsvervangend kantonregter te Zevenbergen.
Kanton Bergen op Zoom.	
M. P. Smets, kantonregter te Bergen op Zoom.	J. Alder, plaatsvervangend kantonregter te Bergen op Zoom.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Bestendig lid.	Plaatsvervangend lid.
Kanton 's Hertogenbosch.	
Johannes Voorbach, kontroleur van het kadaster te 's Hertogenbosch.	Leonardus Kievits, kontroleur der direkte belastingen te 's Hertogenbosch.
Kanton Oss.	
Jean Chretien Pierre Marie Pels Rijcken, onvanger der registratie te Oss.	Gerardus Sterk, ontvanger der direkte belastingen te Oss.
Kanton Grave.	
Hermannus Hendrik Keijenberg, ontvanger der direkte belastingen te Grave.	Gideon Antoine Balthasar d'Aumerie, kontroleur der direkte belastingen te Grave.
Kanton Heusden.	
Christiaan Paulus Bake de Laet, ontvanger der registratie te Heusden.	Frans Andries des Tombe, kontroleur der direkte belastingen te Heusden.
Kanton Tilburg.	
Karel Franciscus Lannoije, ontvanger der registratie te Tilburg.	Johan Heshusius, ontvanger der direkte belastingen te Tilburg.
Kanton Boxtel.	
Lodewijk van Tengnagel de Raadt, kontroleur der direkte belast. te 's Bosch.	Godswinus Sterk, ontvanger der direkte belastingen te Boxtel.
Kanton Waalwijk.	
Josephus Martinus Verheijen, ontvanger der direkte belast. te Waalwijk.	Adrianus Josephus Poffet, kontroleur der direkte belastingen te Tilburg.
Kanton Veghel.	
Jhr. Johan Hendrik Adolf von Schmidt auf Altenstadt, ontvanger der direkte belast. te St. Oedenrode.	Johannes Carparus Rutman, ontvanger der registratie te E[illegible].
Kanton Boxmeer.	
Philippus Adrianus de Bergh, kontroleur der direkte belast. te Boxmeer.	Jacob [illegible], ontvanger der direkte belastingen te Boxmeer.
Kanton Eindhoven.	
Johan Eduard Bedélé, bewaarder van de hypotheken en het kadaster te Eindhoven.	Jan Guljé, kontroleur der direkte belasting. te Eindhoven.
Kanton Asten.	
Pieter Verschooff, ontvanger der direkte belastingen te Heeze.	Johannes Wasserman, ontvanger der direkte belastingen te Deurne.
Kanton Helmond.	
Karel Joseph. van Meurs, ontvanger der registratie te Helmond.	Coenraad Nicolaas Heijmans, ontvanger der direkte belast. te Helmond.
Kanton Oirschot.	
Willem Antonij Hoppenbrouwers, ontvanger der direkte belastingen te Oirschot.	Jacob Meijer, ontvanger der direkte belastingen te Hoogeloon.
Kanton Breda.	
Mr. Christiaan Pels Rijcken, Bewaarder van de hypotheken en het kadaster te Breda.	Johannes Adolph Frederik Bierhaus, ontvanger der direkte belastingen te Breda.
Kanton Ginneken.	
Willem Pastoors, ontvanger der direkte belastingen te Zundert.	Petrus Josephus Moll, ontvanger der direkte belastingen te Gilze.
Kanton Oosterhout.	
Gerardus Masman, ontvanger der registratie te Oosterhout.	Charles Hyacinthe Guillaume Jean baron van Oldeneel d'Oldenzeel, ontvanger der direkte belastingen te Oosterhout.
Kanton Oudenbosch.	
Jacobus Stapels, ontvanger der direkte belastingen te Oudenbosch.	Franciscus van Gh[illegible]beek, ontvanger der registratie te Oudenbosch.
Kanton Zevenbergen.	
Jan Hendrik Heijl, ontvanger der direkte belastingen te Zevenbergen.	Frederik Josephus Antonius Coppelaar, kontroleur der direkte belastingen te Zevenbergen.
Kanton Bergen op Zoom.	
Pieter Cornelis Zwaan, ontvanger der direkte belastingen te Bergen op Zoom.	Cornelis Dermout, kontroleur der directe belastingen te Bergen op Zoom.

MAASTRICHT, 26 Maart. Naar wij vernemen zijn de burgemeesters der gemeenten Husberg, Klimmen, Rimburg, Schinnen en die van eene vijfde gemeente in die omstreken, waarvan wij den naam niet zijn te weten gekomen, wegens weigering van gehoorzaamheid aan het provinciale gezag, in hunne funktien geschorst geworden. Deze ambtenaren zullen zich, op straffe van afzetting onverwijld hebben te regtvaardigen.

'S GRAVENHAGE den 29 Maart,

Men meent te mogen verzekeren, dat tot eergisteren, zoo ver gisteren bij het gouvernement bekend was, voor ongeveer drieëntzeventig millioen in de leening was deelgenomen. Gisteren zijn ook in deze residentie de verdere inschrijvingen nog zeer talrijk geweest.

UTRECHT, 29 Maart. Bij het afdrukken dezer ontvangen wij langs eenen bijzonderen weg de gewigtige tijding, welke echter nadere bevestiging verdient, dat de leening eergisteren niet slechts vol gekomen is, maar zelfs meer dan het gevorderde bedrag heeft opgeleverd. Volgens onzen berigtgeven zouden daartoe hebben bijgedragen.

Amsterdam	60 milioen.
Utrecht	6 »
Rotterdam	20 »
's Gravenhage	15
Dordrecht, Gorinchem, Schiedam en Delft	10 »
Overige Provincien	17 »
Z. M. Willem Frederik Graaf van Nassau.	10
	138 milioen.

(*Utr. Avondb.*)

Het *Handelsblad* verklaart zich genoopt dit berigt tegen te spreken.

ROTTERDAM den 29 Maart.

Men meent te mogen verzekeren dat de inschrijvingen; op gisteren, als den laatsten daartoe gestelden dag, bij den heer Agent van 's Rijks schatkist alhier ingekomen, nog zeer beduidend zijn geweest. Naar men wil, zou alhier, in het geheel, in de vrijwillige leening zijn ingeteekend voor ongeveer tien millioen, waarvan nog gisteren voor ver over de twee millioen.

De vrijmetselaarsloge de drie Kolommen alhier heeft, eenige dagen geleden, *don gratuit* doen inschrijven voor de som van honderd gulden.

Te Delft is door de gezamenlijke werklieden van den heer N. Buyteweg een vrijwillig offer aan het Vaderland gebragt van een en veertig gulden zestig cent.

De gezamenlijke kolenmeters, zoo van 's Rijks als stads wege, binnen Dordrecht, hebben eene vrijwillige bijdrage gedaan ter som van honderd gulden.

Blijkens berigt van den Agent van het Ministerie van Finantiën te Amsterdam, was, sedert de aankondiging van eergisteren, bij hem weder eene gezamenlijke som van *f* 1356,25, als giften voor het Vaderland, ingekomen, waarvan eenige ten huize van den heer Burgemeester dier stad, andere aan de pastorij der R. K. kerk *de posthoorn*, nog andere bij den heer Ebeling bezorgd waren. Onder het bij den Agent zelven bezorgde behoort, buiten het gemelde, 1120 koopplot voor alle klassen der thans trekkende loterij, nº. 18978.

De som, door heeren studenten aan de hoogeschool te Utrecht als *don gratuit* bijeengebragt, ging eergisteren de *f* 2000 reeds te boven. De kweekelingen van 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen aldaar hebben, mede als *don gratuit*, voor *f* 200 ingeschreven, welke som als aanzienlijk kan beschouwd worden, daar hun getal nog geen 40 bedraagt.

Door de geëmployeerden der administratie bij het groote Rijks hospitaal aldaar, is eene vrijwillige gift gedaan van *f* 127,50. De vrijmetselaarsloge Ultrajectina, insgelijks te Utrecht, heeft eene vrijwillige bijdrage van *f* 100 geschonken, welke stad nog vele soortgelijke bijdragen, van verschillende vereenigde ambtenaren en geëmployeerden, heeft opgeleverd.

Door eenige onderofficieren en schepelingen van Zr. Ms. korvet *Kastor*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee C. van der Hart, is eene som van *f* 260 als *don gratuit* in 's Rijks schatkist gestort.

— Op de tentoonstelling van Schilderijen, die thans te Parijs geopend is, bevinden zich ook eenige voortbrengselen van Nederlandsche kunstenaren, als van de heeren Kruseman, Schelfhout, van Schendel en Eeckhout.

— Men verneemt, dat het Nederduitsch Taal- en Letterkundig genootschap, in Belgie, tot korresponderend lid in Nederland heeft benoemd dr. Jan J. F. Wap, te 's Gravenhage, in plaats van den onlangs overleden vaderlandschen dichter en letterkundige Willem Messchert, te Rotterdam.

— Van Vlissingen meldt men den 27 dezer:

» Heden is binnen door naar Rotterdam opgevaren 's rijks stoomjagt *de Leeuw*, aan boord van hetwelk zich bevond Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, welke in Zaturdag alhier gearriveerd was. Men wil dat de komst van Z. K. H. ten doel had, den vroegeren état-major van Zr. Ms. oorlogschip *de Rijn* te ontslaan en den nieuwen état-major te installeren.

» Nog kunnen wij melden, dat Z. K. H. gisteren met Hoogsdeszelfs gevolg, de brandspuit-fabriek van den heer W. van der Os alhier heeft bezocht en gemelden fabriekant vereerd met de bestelling van eene brandspuit, bestemd voor het paleis van Z. K. H. te 's Gravenhage, zijnde dit reeds de 55ste spuit, welke in gemelde fabriek vervaardigd wordt.

» Van den Helder wordt, als bewijs van de groote scheepvaart naar onze Overzeesche bezittingen, medegedeeld, dat alleen aldaar 21 schepen eilree liggen, om met de eerste gunstige gelegenheid naar hunne bestemming te vertrekken.

— Uit Aken meldt men, dat Mevrouw de Gravin-Weduwe van Nassau den 20ste dezer aldaar met haar gevolg is aangekomen, en het haar toebehoorend slot Rahe, in de nabijheid dier stad gelegen, heeft betrokken.

— De vrees die men, blijkens de laatst medegedeelde berigten, te Ragusa voedde, dat aan de talrijke aardschokken aldaar nog geen einde gekomen zou zijn, heeft zich bevestigd. Bij die welke zich in den morgen van den 2de dezer weder lieten gevoelen, zijn de poorten der stad geopend, en hebben vele inwoners zich naar het marktvlek Pille begeven, om daar, onder den vrijen hemel, in veiligheid te zijn. Des namiddags van denzelfden dag ontstond eene hevige aardbeving, die drie sekunden duurde, een ander gedeelte der bevolking naar dat marktvlek te vlieden. Den 3den en 4den zijn andermaal schokken, hoewel minder hevig, waargenomen. Vele huisgezinnen verkeerden in den grootsten angst, dewijl zij buiten de stad niet meer, al ware het ook maar alleen des nachts, onder huisdak konden komen.

Naauwelijks zijn drie maanden van dit jaar verloopen, en reeds hebben midden in de netelige gesteldheid van het tegenwoordige en in de bekommering voor de toekomst, twee wreede slagen al degenen getroffen, die op de zegepraal der konstitutionele beginselen prijs stellen. In een kort tijdbestek, heeft de Vertegenwoordiging twee uitstekende mannen verloren, mannen, van beproefde onafhankelijkheid, en geheel en al toegewijd aan de waarachtige belangen des lands. Toen wij acht dagen geleden in ons nummer van den 21 mededeelden, dat de Provinciale Staten van Zuid-Holland tegen den 26 waren bijeengeroepen, ten einde de door den dood des graven van den Bosch in de Tweede Kamer ontstane vakature aan te vullen; en toen wij, in het belang der zaak welke wij verdedigen, trachtten te berekenen, welke opinie in deze nieuwe keuze de bovenhand zou hebben, waren wij ver van te voorzien dat een nieuw verlies eene onmetelijke ledigte in den boezem der kiesbare Kamer zou maken. Maar de nationale zaak is onvergankelijk; in het midden zelfs der verliezen die haar treffen, moet men aan hare zegepraal niet wanhopen; het land bezit steeds edelmoedige en belanglooze mannen die, op 't onverwachts, opdagen om hare belangen voor te staan. Gisteren, was naauwelijks de laatste eer aan den heer van Sasse van Ysselt, die edele en immer betreurenswaardige afgevaardigde gebragt, naauwelijks had het graf het stoffelijk overschot van den grooten Staatsman omsloten, toen eenige uren later de Provinciale Staten van Zuid-Holland, als lid der Tweede Kamer uitriepen, den hoogleeraar J. R. Thorbecke, de diepdenkende publicist, een onzer notabiliteiten in de kennis van het openbaar regt, en wiens *Aanteekeningen over de Grondwet* hem in de rij der voorstanders van de hervorming onzer staatkundige instellingen geplaatst hebben.

Wij stellen te weinig vertrouwen op de liberale beginselen, welke in onze provinciale vergaderingen heerschen, om te willen uitvorschen aan welke omstandigheden men ditmaal de juiste waardeering van verdiensten te danken hebbe; de verkregen uitkomst is ons thans genoeg, en wij beschouwen die keuze als eene nederlaag voor het ministerie, want wij kunnen niet aannemen dat de heer Thorbecke de ministerieele kandidaat geweest is. Wij herinneren ons te wel, dat de begaafde hoogleeraar, in 1840 als lid der dubbele kamer, een der elf vertegenwoordigers was, die hunne stem aan de toen bewerkstelligde gebrekkige herziening onzer grondwet *stelselmatig* weigerden.

Wenschen wij ons dan geluk dat de partij, welke sedert zoo lang in de Kamer de volledige herziening der grondwet verlangt, zulk eenen magtigen bondgenoot gekregen heeft. Wat zal thans het ministerie op de dringende redeneerkracht van den kundigen professor Thorbecke, van den schrijver der *Aanteekeningen over de Grondwet*, antwoorden? Het belangrijke vraagpunt van de hervorming onzer staatkundige instellingen, is door deze nieuwe keuze zegevierend ten gunste der publieke opinie opgelost. De heer Thorbecke is een man van te diep gewortelde overtuiging, zijne beginselen zijn te sterk gevestigd, dan dat men een oogenblik aan zijnen ijver en zijne volharding, om bij de regering op eene hervorming, waarvan het heil en de toekomst des lands afhangen, te blijven aandringen, zou mogen twijfelen. Hij heeft de erfenis aanvaard van een onzer groote staatsmannen, hij zal diens waardigen opvolger zijn, en tevens niet vergeten, dat door een toevalligen zamenloop van omstandigheden, zijn geloofbrief van afgevaardigde werd geteekend op het oogenblik, dat het land het verlies van een dier zeldzame en zoo moeijelijk te vervangen staatsmannen, bitter beweende. De heer Thorbecke heeft eene schoone en eervolle zending te vervullen; vooreerst een vraagpunt te doen zegevieren, hetwelk de algemeene wensch is, en vervolgens de smart te lenigen, door het verlies van den heer Graaf van den Bosch en van den heer van Sasse van Ysselt in het land veroorzaakt. (*Le Temps.*)

Terwijl het *Handelsblad*, als tolk van de gevoelens der natie, zijnen tol van lofspraak en leedwezen aan de gedachtenis van het geacht lid der Volksvertegenwoordiging Jhr. L. van Sasse van Ysselt betaalde, had de *Noord-Brabander* op zijne beurt eene nog pijnlijker schuld te kwijten, want hij had het verlies van een der afgevaardigden van zijn gewest te betreuren. Zijn nummer van den 26 met rouwteekenen omgeven, is de treffende uitdrukking eener bittere droefheid over den dood van den heer van Sasse van Ysselt. Men verbeeldt zich de smartkreet te hooren van eenen zoon bij het lijk zijns geliefden vaders.

Wat anders kunnen wij bij die uitboezemingen van algemeene rouw voegen, dan ons in meening te vereenigen met hen, die hunne droefheid zoo gepast hebben uitgedrukt.

Toen wij de schitterende redevoering des heeren van Sasse van Ysselt uitgesproken bij de beraadslaging op de finantie-wet vertaalden, was het denkbeeld helaas! verre van ons dat dit zijn zwanenzang zou wezen en heden strekt ons de herinnering eenigzins tot troost, dat onze vertaling gestrekt heeft, om den naam des onvergetelijken redenaars eene meer uitgebreide vermaardheid te geven. Toen hebben wij meer dan ooit het nuttige onzer zending begrepen, dewijl zij ten doel heeft de mannen op welke het land roem draagt, bij den vreemdeling te doen kennen en waardeeren.

(*Le Temps.*)

MENGELWERK.

DE PRATERS.

Er is in Nederland eene vrij talrijke klasse van menschen geweest, aan wie men met voeg den naam van DE PRATERS kan geven, hoewel zij naar dien van *de Sprekers* meenden te mogen dingen. Doch tot deze laatsten stonden zij in geene betere verhouding, dan waarin de *rijmelaars* tot de *dichters* staan, daar zij inderdaad niets waren, dan *ongelukkige rijmelaars*. De Spreker toch heeft een bestemd oogmerk, de Prater stelt zich niets voor, dan in het openbaar te *praten*. Deze waren de lieden, die in bijzondere vereenigingen en in menigvuldige genootschappen het spreekgestoelte beklommen, om te prijzen hetgeen niemand ooit had gelaakt, om te betoogen hetgeen niemand ooit in twijfel had getrokken, en om te verdedigen hetgeen niemand immer had bestreden. Veelal lieten zij, met hetzelfde gewrocht van hun scheppend vernuft, op eene reeks van katheders achtervolgens zich voor de Heeren en soms voor de Dames hooren, hoewel de Dames doorgaans te veel gezond verstand bezaten, om zich de moeite te geven, naar zulk gepraat te gaan luisteren. Zij

hadden nimmer een bepaald doel, en daarom nooit gebrek aan stoffe, en behoefte aan niets, dan aan een' gemakkelijk' katheder en een geduldig gehoor. Zij praatten over de voortreffelijkheid der deugd, over de voordeelen van den handel, over de ijsselijkheden van den oorlog, over de uitgestrektheid der zee, over de veranderlijkheid der mode, en de vergadering scheidde uiteen, zonder eenig ander besluit, dan dat de Verhandelaar aardig had gepraat, en dat hetgeen hij verteld had zoo klaar was, als het licht der zon, en bijkans zoo oud, als de weg van Rome. Geen wonder dan ook, dat alle toehoorders eenparig waren, in de, voor den Verhandelaar vereerende overtuiging, dat de deugd zoo voortreffelijk was, dat de handel zoo voordeelig was, dat de oorlog zoo ijsselijk was, dat de zee zoo uitgestrekt was, dat de mode zoo veranderlijk was, als altoos het geval was geweest, en naar alle berekening gedurende deze eeuw en de volgende ook zoude blijven.

Hoe ongeloofelijk dit in den eersten opslag moge schijnen, mag men aan dit vruchtbaar ras van PRATERS den roem niet weigeren, dat zij soms, hoe schaars ook, in Nederland tot heilzame einden hebben medegewerkt. Dit had vooral plaats, wanneer mannen met een edel hart en verlicht hoofd zich verwaardigden, om zich van dit slag van lieden als werktuigen te bedienen, ten einde eene weldadige gedachte te verspreiden.

Maar van eenen anderen kant is het even weinig te loochenen, dat deze wijdvertakte familie der PRATERS, hoe ook schijnbaar voor het algemeen onschadelijk, en als individuën beschouwd, doorgaans welgezinde en achtingswaardige lieden, aan Nederland veel kwaad hebben berokkend. Hun laauw, flaauw, zouteloos en waterig gepraat, waarin verwaandheid kunde, en betweterij gezond menschen-verstand moest vervangen, heeft, ook nadat hun ras schier geheel was uitgestorven, indrukken achtergelaten, welke welligt ook nu niet geheel zijn uitgewischt en in meer dan eene vergadering worden teruggevonden. Zij hebben zoo vaak het meest elasticke *geduld* op de proef gesteld, zij hebben zoo vaak het meest beproefd gehoor in *slaap* gepraat, dat *geduld* en *slaperigheid* in hunne toehoorders allengs tot eene tweede natuur zijn geworden. Wat erger is, de omwenteling der vorige eeuw is in handen van de staatkundige PRATERS gevallen, en de treurige vrucht daarvan was niets, dan eindeloos *gepraat*, en konde geene andere zijn, waar staatkundig stelsel staatkundige konviktie en staatkundig oogmerk gelijkelijk ontbraken.

De tijd der PRATERS is voor altoos voorbij. Hun rijk is ten einde. Hunne glorie is verdwenen. Enkele Praters mogen nog uit de gouden eeuw den verworven rang toevallig behouden. Maar dit zegt even weinig, dat het op nieuw mogelijk zoude zijn, dien langs denzelfden weg te verwerven, als het geraden zijn zoude, in de gelederen der Fransche soldaten den maarschalkstaf te bejagen.

De *laatste* der staatkundige Praters is — de *Tijdgenoot.* (*Ned. Spektator*).

Ingezondene Stukken.

Antwoord
op het Vers
DE REDDINGS-WET.

Zeeuwsche zang, uit Vlissings wallen,
Klonk ook Gelderland in 't oor;
En het leent met vreugd gehoor;
Biedt zijn welkoms groet ook allen.
Daar ook strekt, hoe verplet,
Achting voor de Reddings-wet. —

Zouden echte Nederlanders,
Schelden, razen, op een wet,
Die den Staat behoudt en redt,
Hij 's Lands vlag en lagerstanders,
Welk een nood ook dreigen moog,
Kroont in aller volkren oog!

Hoe, die wet nog onheil brouwen?
Die zoo krachtig spoort tot goed,
Hen, die rijk in overvloed
Voor 't kleinood van hun landsdouwen
Leenden voor een Monster-winst; —
Neen, die zorg bekrimpt ons 't minst. —

Ja, die wet, wie zou nog twijf'len,
Schoon zij op de beurs slechts troont;
Is 't, die drie en vier verschoont;
Om dat zij eens zonder weif'len,
Op hun beurt, ten heil van 't land,
Waagden, 't aller dierbaarst pand. —

Wordt de Reddingswet begrepen,
Dan gewis krijgt hij weer 't land
Die van 't hand'len geen verstand,
Slechts 't bouwen is doorslepen:
Dan brengt regtvaardig loon
Willige offers vóór den troon. —

Wordt de Reddingswet begrepen, —
Welk bezwaar bestaat er dan,
Voor den nijvren middenman,
Die geen schat bij een kon slepen;
Wet en billijkheid erkent,
Nimmer zich daartegen wendt! —

Woekeraars, O! zulke menschen
Leven die nog in ons land
Raken nu gewis aan kant. —
Wie toch kan iets beters wenschen!
Want de reddings wet te regt
Is, daarom hun voorgelegd. —

Alles komt slechts op 't begrijpen,
Op 't verstaan van meening aan;
En, de wet doet goed ontstaan;
Zalft, in stee van wreed te nijpen;
Ja, schoon Monster-Wet genoemd,
Wordt zij dan nog hoog geroemd. —

Dwazen zijn 't, die nu klagen,
Schelden, op een wet, die schoon
Diepe wijsheid spreidt ten toon,
En niets overlaat te wagen.
Op een wet, die, wat men zegt: —
Woeker winst weer brengt te regt. —

Wat! verhuizen! zotte kuren!
Hersenschim van 't onverstand,
Dat niet meer in Nederland,
Bij de wijsheid wil verduren. —
Neen, daar blijft men wis bij één,
Om zich zelf en 't algemeen. —

Volkrijkheid, zou die ons schaden!
Landgenooten! neen, 't is mis
Daar zoo veel te ontginnen is
Vormt uw guldens slechts tot spaden
En de welvaart blijft in 't land
Juist door volkrijkheid geplant.

Weinig volkje, lekker eten, —
Hoe! wat onzin, niet gemeend, —
Neen, daar zich het volk vereent, —
Daar wordt smakelijkst gegeten
Schimpers! op de reddings-wet,
Zwijgt. Zij biedt U 't best banket.

Landgenooten! onze dagen,
Lev'ren ons iets onverwacht.
Nooit gedacht door 't voorgeslacht.
Wie zou nog van domheid klagen!
Wie, wie, dankt niet overluid,
Reddings-Wet, die 't onheil sluit!

E. J. H.

Advertentien.

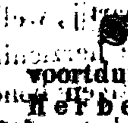
Op den 1 *Mei* 1844 zal te *Willemstad* in het openbaar geveild en op den 15 *Mei* worden verkocht een Huis van ouds genaamd het
SCHIPPERS-HUIS
voortdurend gebruikt tot Societeit en Herberg, en inmiddels *uit de hand te koop.* Te bevragen bij *A. VAN DER GIES* aan de Willemstad.

*** Op *Dingsdag* den 23 *April* 1844, des namiddags ten 2 ure, zal ter door den Vendumeester JOHANNES DE BRUYN, in de St. Joriestraat te *'s Bosch*, publiek worden verkocht:

40 à 50 8/4, 9/4 en 10/4
Nieuwe welgevulde Bedden, met toebehooren,
Wollen en Katoenen DEKENS, dito, dito, welke daags voor de Verkooping, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 uren voor een ieder zullen te zien zijn.
ZEGT HET VOORT.

BERIGT
aan
Mr. STEENHOUWERS, AANNEMERS, BOUWMEESTERS ENZ.

De Ondergeteekende, Gemagtigde van den Heer Graaf *DE BERLAYMONT*, Eigenaar van de gerenommeerde STEENGROEVEN te *Florgée* bij *Luik*, heeft de eer bij deze te berigten, dat zijn DEPOT alhier is voorzien van allerlei soorten van HARDSTEEN welke voors. STEENGROEVEN opleveren, en dat de gedane Orders op de voordeeligste wijze en met allen mogelijken spoed zullen uitgevoerd worden.

's Bosch den 28 Maart 1844.

C. MINNE.
Zuid-Willemsvaart.

Uit de hand te koop.

Een HUIS in het beste van de Hinthamerstraat, te *'s Hertogenbosch* voorzien van KELDERS, WEL- en REGENPOMP OPENPLAATS, PAKHUIS en verder alle gemakken, geschikt tot uitoefening van alle affaires. Te bevragen onder Letter A. bij den Drukker en Uitgever dezes.

ORGEL TE KOOP.

Uit de hand te koop een extra welluidend HUIS- of KABINET-ORGEL, geschikt voor eene Kerk, met 5½ Register, sprekend front, pedaal van Ut tot Re, en een Klavier van 4½ Octaaf, dit werk is vervaardigd door den vermaarden Orgelmaker *CH. SATH.*

Nadere informatien te bevragen bij den Uitgever dezes. Brieven Franko.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 10. April 1844, des voormiddags ten 10 ure, zal door het R. K. Kerkbestuur van *Maasbommel*, in tegenwoordigheid van den Ingenieur van 's Rijks Waterstaat H. F. FIJNJE, ten huize van J. WOLLENBERG, aan het Veerhuis te *Maasbommel*, worden aanbesteed:

Het Afbreken van het oude, en het Opbouwen van een nieuw
PASTORIEHUIS
voor de R. K. Gemeente aldaar met bijlevering van de daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek zal aan voornoemd Veerhuis ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Eerw. Heer Pastoor, alsmede den Heer FERRAND te *Arnhem*, en den Ingenieur FIJNJE te *Nijmegen.*

Beurs van Amsterdam.

Heden, Zaturdag 30 Maart 4½ ure.

W. S. 2½ pCt. 58¾, 59⅛, ⅛, ⅛, ⅛. Dito 5 pCt. 100. Synd. 4½ pCt. 96 [illegible], 96 [illegible]. Dito [illegible] Handelm. 148, 147¾. O. I. 5 pCt. 99¾, 100, 99⅞. Aand. Holl. Spw. 96 [illegible]. 8⅝ p. st. 22 [illegible]. Dito Coupon 32, ⅛, ⅛. Dito 3 pCt. [illegible], ⅛, 25. Passive 6 [illegible], ⅛. Port. [illegible] 2½ pCt. 47 [illegible] 109½. Peruan. 16⅛.

Gedrukt bij D. A. A. DE ROOIJ.